

Dames en heren,

Mijn naam is Thijs Rempelberg, ik heb samen met mijn familie in Eijsden een melkveehouderijbedrijf met agrarisch natuurbeheer en ik ben voorzitter van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond. Ik spreek in over het beleidskader Werken aan een Toekomstgerichte Economie.

Ik ben blij dat het beleidskader een uitvoeringsprogramma “Een gezonde toekomst voor land- en tuinbouw” kent. Voor de Limburgse economie is de agrarische sector er één van groot belang. De toegevoegde waarde gaat verder dan de bijdrage aan het bruto binnenlands product en de werkgelegenheid. In de keten is ze een onmisbare schakel en voor de logistiek de spil in het vers-netwerk. Limburg kent daarbij een grote hoeveelheid en diversiteit aan agro-gerelateerde maakindustrie. Denk aan de ontwikkeling en productie van landbouwmachines en kassystemen.

Niet alleen de omvang van de agrofoodsector bepaalt het belang, vooral ook de hoogstaande kwaliteit, diversiteit in teelten en ketens en de innovatiekracht spelen een grote rol. De primaire, agrarische productie draagt bij aan de voedselzekerheid van Nederland en Europa en is ook uit geopolitieke overwegingen waardevol. Daarnaast hebben de land- en tuinbouw een bredere rol in de plattelandseconomie. Direct, door producten als recreatie en zorg aan te bieden, maar ook indirect, door de zorg voor een aantrekkelijk landschap dat recreatie en toerisme stimuleert en een aantrekkelijke omgeving die bevorderlijk is voor het vestigingsklimaat van andere bedrijven. Daarmee is de primaire sector de basis voor innovatie en kruisbestuiving en een voedingsbodem die jonge ondernemers bindt aan de regio.

We maken ons ook zorgen. Veel (jonge) boeren gaan stoppen. Door grote onzekerheid, het gebrek aan perspectief en de focus van de overheid op stoppersregelingen. De voedselproductie staat onder druk, ook vanwege de geopolitieke situatie. Uiteraard onderschrijven wij ecologische doelen; de natuur is immers de basis voor de land- en tuinbouw, maar hoe gaan we hiermee om in een economisch model en hoe komen we tot een integrale afweging, gegeven de grote druk op de ruimte? Voor de meeste agrariërs wordt de prijs immers bepaald op wereldmarktniveau. We moeten onszelf niet uit de markt prijzen en daarmee op de lange termijn afhankelijker worden van minder duurzame import. Het belang van een veilige - en gezonde - voedselproductie is groot, maar niet vanzelfsprekend. Dit zouden we graag vaker in beleidskaders erkend en onderschreven zien.

Het voorliggende beleidskader raakt op vrijwel alle punten de land- en tuinbouwsector. Van circulaire economie, gezonde arbeidsmarkt, innovaties voor de maatschappelijke opgaven tot een gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg. Ook zien we dat er koppelingen worden gemaakt met onder andere het beleidskader Perspectief voor het Landelijk Gebied en het beleidskader Energie. We willen benadrukken dat we deze cross-overs toejuichen en hechten er waarde aan dat agrariërs die dit praktisch toepassen ook zoveel mogelijk worden gefaciliteerd. Zowel de koplopers als de groep die daarop volgt; wij spreken hierbij over de blijvers. U zegt: elke Limburger telt. Wij zeggen: elke blijver telt!

Daarom pakken wij de handschoen op om samen met u en met stakeholders perspectief te bieden voor de “blijvers” in Limburg. Aan welke oplossingen kunnen stakeholders concreet bijdragen? Bij het lezen van het beleidskader hopen wij dat u zich afvraagt: hoe draagt dit bij aan het brede perspectief voor de toekomst voor de land- en tuinbouw? Niet alleen bij dit economisch beleidskader, maar ook bij de beleidskaders rondom Energie en Perspectief voor een Landelijk Gebied.

We onderschrijven de richting die in het beleidskader staat. Specifiek willen we benoemen dat de focus op innovatie van belang is voor alle ontwikkelpaden. Zo biedt de sector kansen voor de energietransitie, denk bijvoorbeeld aan groen gas en geothermie, maar daar hebben we wel de hulp van partijen nodig die dit kunnen faciliteren met onder meer beleidsruimte, vergunningverlening en financiële middelen. Houd grond zoveel mogelijk beschikbaar voor de landbouw. De sector biedt ook kansen voor de grondstoffentransitie; in de zoektocht naar hernieuwbare grondstoffen kunnen we niet zonder de land- en tuinbouw. Dit kan de sector niet alleen; er moeten nieuwe ketenmodellen worden gevormd. Hiermee zijn we al volop bezig. De actielijnen in het beleidskader sluiten hierop aan en faciliteren dit. Waarbij we willen opmerken dat het van belang is dat we de lijnen kort houden, gericht op de ondernemer en het boeren erf waar deze innovaties plaatsvinden.

Veel opgaven komen samen op het boeren erf. Dat maakt boeren en tuinders een belangrijk onderdeel van de grote uitdagingen én van de oplossingen. Daar werken boeren en tuinders al hard aan, maar daarvoor vragen we ook uw medewerking. Wacht niet totdat er meer duidelijkheid is over doelen, maar stimuleer nu ontwikkelingen die no-regret zijn voor de blijvers. Voor een gezonde toekomst van de land- en tuinbouw in Limburg, zodat boeren en tuinders op hun beurt Limburg gezond houden.

Dank voor uw aandacht.